

СТАНОВИЩЕ

за

дисертацията на

Фабиян Акоста Санчес

**ИНКОРПОРАТИВНАТА ИКОНОМИКА: ДЕМОКРАЦИЯ,
ВОЙНА И ОЛИГАРХИЯ**

за присъждане на научната и общообразователна степен „доктор”

от

д.ф.н. Правда Спасова, професор в катедра „Психология на
изкуството, художествено образование и общообразователни
дисциплини” на НХА

Тази дисертация, с обем 178 с. е организирана – и тук се спирам от
традиционното начало на становището, защото никак не съм сигурна,
че текстът на дисертацията е организиран. На пръв поглед това е така:
има нещо като преамбюл, а след това две части:

**ИНКОРПОРАТИВНАТА ИКОНОМИКА и ПОЛИТИЧЕСКАТА
ПРОДУКЦИЯ**, плюс предговор и библиография. Нещо повече, темите
на преамбюла: войната и олигархията изглеждат много навременни в
контекста на бързо настъпващите опити за фундаментални
политически промени в съвременния свят и по-специално в България.

След встъпителните думи, подкрепени с общи позовавания на
Левинас, очаквах заявка за оригинален анализ на обстановката в
Латинска Америка и особено в Колумбия. Надявах се, че
интерпретацията на Левинас в политологически план ще води към
конкретни примери и към актуална верификация на твърдението на

автора, че: „Възкръсването на олигархията като могъща сила се осъществява отвъд пейоративния смисъл, който ѝ бе придаден в модерността. По този начин това, което политическата теория е пренебрегнала спрямо олигархическата форма по време именно на модерността, днес се възвръща с необичаен и изненадващ импулс”. Затова с любопитство се зачетох, но твърде скоро се разочаровах от тази въвеждаща част на дисертацията. Идеята, че човечеството на практика е в перманентна война, която приема различни форми, е развита в контекста на текстовете на Фуко и си остава иносказателна и неконкретизирана съвременно. Дори тезата на френския философ за необходимостта от „нова политика на истината”, изключително актуална в целия свят, заради повсеместното фалшифициране на новините и манипулативните политики на властите, е останала извън фокус. Колкото до частта за олигархията – там акцентът като че е издърпан към генеалогията на понятието (която всеки, чел Аристотел, знае) и, в такъв смисъл, не е особено необходима като въведение към същинските проблеми на дисертацията, на които са посветени две глави с редица подточки.

Първата глава, ИНКОРПОРАТИВНАТА ИКОНОМИКА е поставена амбициозната задача чрез анализ на тялото да се обясни общественото битие. Тя е основана предимно на постфройдистката мисъл на Фуко, както и на континуацията ѝ в „Грите екологии” на Гатари. До голяма степен е използвана и специфичната терминология на французите. Опитът за собствен принос на Фабиан Акоста Санчес тук е в лансирането на понятието *праксология* за разлика от утвърдената *праксеология*, която според автора е „наука за суверенитета на тялото, взет като един вече индивидуален корпус, като

учението за действието на такова лице”. От своя страна праксопологията е определена като творческа, градивна, очертаваща „нови тела и корпорификации, които имат силата да заменят, да трансформират”. Ако добре съм разбрала, втората дисциплина се схваща като революционна, за разлика от описателността на първата. Не съм убедена: нито в адекватното определение на предмета на праксеологията, защото съм свикнала да я мисля като теория за човешката активност, нито в необходимостта от ново понятие, което някак рекламно акцентира върху способността за трансформация, но не става ясно (поне от текста на дисертацията) в какво се състои тази способност. Ако можех да се запозная със статията на Акоста Санчес „[Economía Incorporativa y políticas de la emancipación](#)”, където явно е въведено понятието и, където то може би е изяснено във функционалността си, щях евентуално да разбера неговата адекватност. За съжаление, не ми е достъпен езикът на статията. Така, дори да се съглася, че ”политическото колонизиране на тялото е завършено, или, което е същото, е колонизиране на присъщата възможност на корпорификацията; без съмнение, това е най-актуалната тема, която касае тялото, възвръщането му, тоест съвременната политическа икономия на тялото”, не мога да разбера защо това да е предмет на праксопологията, а не на праксеологията, нито как точно се различава новата „наука” или „метод” от нея.

Втора глава, **ПОЛИТИЧЕСКАТА ПРОДУКЦИЯ**, във всичките си подраздели, отново прави впечатление на подробно резюме на идеите на Мишел Фуко, предимно за биополитиката. От там, във „второ отклонение” се прехвърля, мост към ексцентричните възгледи на Пиер Клоссовски за специфичната роля на сексуалността. Така, с

разкриване на причините за „съвременната меркантилизация на сладострастната емоция” завършва тази необичайна дисертация.

Казвайки „необичайна” фиксирам преди всичко структурата, която ми се струва не особено подходяща за дисертационен труд, който трябва да отговаря на определени научни критерии. Вярно, че днешната популярност на автори като Джорджио Агамбен (впрочем, споменат в дисертацията) разтваря строгите рамки на философското произведение. Все пак, дисертационният труд има смисъл на изпит за придобиване на научна степен и в това му качество следва да бъде оценяван. С нагласата за доброжелателна преценка, си зададох въпроса как тази подредба – основни части, следвани от допълващи „отклонения” се вписват в критериите за научен труд и доколко така наречените от автора **Scholius 1, 2 и 3** допринасят за изясняването на неговите тези.

Отговорът ми не е еднозначен. От една страна, отклоненията, особено първото, допълват с авторски коментар преразказа на известни текстове, към който, повече или по-малко се свеждат двете основни части на дисертацията. От друга, **Scholius**, което на всичко отгоре на латински следва да е **scholium!!!**, внасят излишна претенциозност и са напълно не на място, защото какъв е смисълът на авторски бележки към текст, който трябва да е авторски, а не резюмиращ нечий възглед... И отклоненията, и **scholium** допринасят за усещането за фрагментарност на цялата дисертация, която натрапва усещането, че авторът ѝ е свикнал с писане на кратки статии и не е успял да оформи една цялост, със заключения, които произтичат от логическото развитие на текста.

Накрая, разглеждайки автореферата, в който липсва задължителното посочване на приносните моменти в дисертацията, се опитах да ги намеря. Без съмнение, авторът би изтъкнал опита за изковаване на ново, допълващо праксеологията понятие: „праксопология”, но аз, както изтъкнах, съвсем не съм убедена в необходимостта му. Все пак, и така предложената дисертация има известен принос към популяризирането на постмодерната, постфройдистка мисъл, която, особено ако сръчно се свърже с основните тези от „Капитала” на Маркс, би могла да даде интересен тласък на съвременната латиноамериканска политическа философия. Библиографията към текста е адекватна, цитиранията са прецизни.

Това е основанието ми, декларирайки, че нямам общи публикации и изследвания с докторанта, да се съглася, че дисертацията на **Фабиян Акоста Санчес „ИНКОРПОРАТИВНАТА ИКОНОМИКА: ДЕМОКРАЦИЯ, ВОЙНА И ОЛИГАРХИЯ”** отговаря на достатъчно критерии за присъждане на образователната и научна степен „Доктор”

Правда Спасова